

DOMOVINA

Oglaš:

Na 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 30 vinarjev, sredni 1-20 K, posilna, posilnica in reklame 2 K. Večkratne objave popusti.

Izhaja ob ponedeljkih, sredo in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva a. 18, Tel. 72.

Naročnina:

En odel „Domovine“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Pošilna številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Prihod prestolonaslednika v Ljubljano.

Kakor znano, obišče Nj. kr. Visočanstvo prestolonaslednik Alexander koncem tega meseca prestolico Slovenije, Ljubljano.

Deželna vlada je takoj, ko je bila o tem obveščena, sestavila obširen, do podrobnosti izdelan program za sprejem in ga predložila ministrskemu svetu v odobrenje.

Ker je to prvič, da stopa na svobodna slovenska tla naš lastni narodni vladar, ga bo pozdravil ves narod z največjo radostjo in ga kar najslovesneje sprejel.

V to svrhu se je sestavil pri deželni vladi za Slovenijo pripravljalni odbor, ki ima nalogo, stopiti v dogovor z vsemi javnimi činitelji glede pri-

prav za sprejem Nj. kr. Visočanstva prestolonaslednika. Temu odboru načeljuje sekcijski svetnik dr. Leon Stare.

Vsem društvom in korporacijam!

Pripravljalni odbor za sprejem Nj. kr. Visočanstva prestolonaslednika ima svojo prvo sejo v ponedeljek 14. t. m. ob 18. uri (6. zvečer) v veliki dvorani Mestnega doma. Odbor prosi vsa narodna društva in korporacije, da blagovolijo poslati k seji svojega delegata. Vsled kratko odmerjenega časa ni mogoče pošiljati za to sejo posebnih vabil in velja ta oglas kot tako.

Klerikalne laži o „Ekonomu“.

Klerikalci z veliko vneto govoriijo po deželi, da je družbo „Ekonom“ zadela milijonska izguba. — Predsednik te družbe da je bivši podpredsednik deželne vlade dr. Zerjav. V cerkniškem okraju, kamor pride le malo časopisov, se zlasti trudita, da zbegata ljudstvo, dekan in prejšnji župan Lavrič.

Ni treba ponavljati, da so te klerikalne trditve čisto navadna izmišljotina, kajti dr. Zerjav ni niti predsednik, niti odbornik, niti delničar družbe „Ekonom“. Pa tudi o izgubi „Ekonom“ nam ni čisto nič znano.

OBUPEN POLOZAJ ITALIJANOV V ALBANIJI.

LDU Trst, 12. junija. O dogodkih v Albaniji poroča „Il Piccolo“ iz Rima: Glasom zadnjih vesti iz Valone je položaj v Albaniji neizpremenjen. Albanski uporniki so se ustavili na višinah okoli mesta in motijo mesto v nočnih urah z živahnim puškinim ognjem. Italijanska posadka drži vztrajno svoje pozicije v mestu in je uspešna podpirana od vojnih ladij, ki so zasidrane pred mestom. V Valoni se pričakuje še prihod drugih čet. Težaven je postal položaj vsled okolnosti, da so dogodki zadnjih dni prisilili posadko v Santi Quaranta, da se je umeknila iz te postojanke v Valono. Ta umik bo povzročil komplikacije v južni Albaniji. Vest, da so uporniki ujeli italijanski oddelek 400 mož, se gotovo nanaša na posadko v Tepeleni, ki je ostala izolirana vsled prekinjenja brvojavnih in telefonskih zvez. Med ujetniki sta tudi dva polkovnika. — Italijanski list „Il Tempo“ trdi po svojih informacijah, da je albanski upor bil baje povzročen po proglasu Esada paše, naslovljenem na albanske nacionaliste, in po dozdnevem dogovoru, sklenjenim med Esadom pašo in beograjsko vlado. Dogovor obsega baje sledeče točke: 1.) Esad paša je dosegel sporazum z beograjsko vlado in ji stavil na razpolaganje ves svoj vpliv, ki ga ima v Albaniji. 2.) Beograjska vlada se zaveže, da bo podpirala neodvisnost Albanije pod kontrolo Esada paše, in obljublja, da ga bo imenovala za dosmrtnega albanskega guvernerja. 3.) Po Esadovi smrti preidejo vse pravice, ki jih ima Esad na albanski prestol, na državo SHS. — Rimski list „Epoca“ pa išče razloge za uspehe upornikov v Nittijevi politiki, ki se je v najtežavnejšem trenutku odločil, da izprazni deželo. — „Il Piccolo“ poroča nadalje, da sta bila generala Piacentini in Raimondo, ki sta poveljevala italijanskim četam v Albaniji, odpoklicana in da je bilo izročeno poveljstvo italijanskih čet v Albaniji brigadnemu generalu Bobbio.

KAJ SE DOGAJA V TRSTU?

Italija je bila v Albaniji tepena. Arnauti so pognali vse italijanske posadke proti Valoni, kjer se Italijani še komaj držijo. Italijanska vojna uprava je zato hotela poslati nekaj vojaških oddelkov z našega zasedenega ozemlja v Albanijo, da bi ukrotili uporne Arnaute. Pa „hrabrim“ italijanskim arditom ni do vojne, ne diši jim boj z Arnauti in zato so se v Trstu uprli, pri čemer je bilo več mrtvih in ranjenih.

Ako se ti ardit želi sedaj puntajo, kaj bodo storili v boju? Zbežali bodo, kakor so zbežali drugi oddelki, ki so že prišli v boj z Arnauti. Italija s tako armado se Jugoslaviji res ni treba bati!

Gospodarski načrt finančnega ministra Stojanovića in naši poslanci.

Beograd, 13. junija. (Izvir. por. „Domovine“.) Navzlic temu, da se razpravlja v Narodnem predstavništvu izborni (volilni) red za konstituantno, stoji vendarle na politični mizi kot najaktualnejša in najzanimivejša točka vprašanje o izvozni politiki. Finančni minister Kosta Stojanović pobija z vso silo Ninčičevo „Središnja zadruga“, katera naj bi imela monopol za izvoz vsega blaga v svojih rokah. On se izreka sploh proti temu, da bi se država vtikala v trgovino, ali pa da bi sama ustanavljala kupčijska podjetja. Vsa državna trgovska podjetja pri nas so slaba in samo na škodo državi in prebivalstvu. Državni monopol je pod vsako kritiko. Proračunjeno je bilo, da bo prinesel 600 milijonov dinarjev dohodkov, v resnici jih je dal le 200 milijonov, na drugi strani so pa njegovi stroški bili mnogo večji, nego so bili proračunjeni. Zanikernosti ni nesposobnosti monopolne uprave se imamo zahvaliti, da bodo morale sedaj največje tobačne tovarne deloma ali v celoti ustaviti obrat, ker ni tobaka. Ljudje trpe na pomanjkanju petroleja, soli, vžigalic in na drugih stvareh, ki so v rokah monopolne uprave. Trgovci, če bi se jim dalo svobodne roke, bi vsega tega lahko v obilici dovedli v državo. Ravnotako je najti nesposobnost, zanikernost in koruptnost v raznih demobilizacijskih komisijah, pri sekvenciaciji tujih imetij. Tudi ministrstvo za prehrano — (ki ga je svoj čas vodil dr. Korošec. *Op. ured.*) — je zabilo velikanske množine denarja, za katere pravzaprav nihče ne ve, komu so prišle v prid. Nakupilo je robe za preko 2 milijardi dinarjev. Velik del tega je propadel in se pokvaril, še večji del je bil pokraden. Finančni minister zahteva z vso odločnostjo, da se takoj preneha s takim gospodarstvom, ki nam kvari valuto in tudi sicer spravlja državno premoženje v nevarnost. Vprašanje draginje in nezadovoljstva naroda je v zvezi z vrednostjo denarja. Izboljšati je treba našo valuto in zadovoljstvo bo nastopilo vsepovsod. V tem oziru je naša država na boljšem kakor marsikatera velesila. Naša zemlja je bogata in donša baš sedaj sadove, ki jih iščejo malone vse druge evropske države. Jugoslavija bo imela letos na razpolago za izvoz najmanj 700.000 vagonov žita in koruze. Neštete milijarde dinarjev so zapopadene v teli številkah. Naš dinar z lahkoto v kratkem času prekosi celo frank. Francija je celo v težjem gospodarskem položaju kakor Jugoslavija. Proračun Francoske znaša letos čez 50 milijard frankov, na Francoskem so porušeni in uničeni baš industrijski kraji, ki bi bili sicer vir dohodkov, razen tega pa mora Francija še kupovati žito in živino. — Kosta Stojanović nima ničesar

proti temu, da prevzame „Središnja zadruga“ ali pa kaka druga organizacija nakup živil za armado in one okraje v državi, ki sami ne pridelajo dovolj živil. Taki organizaciji se pa v nobenem slučaju ne sme dati monopola. Ako bi se to zgodilo, bi se izročilo državo malemu številu protežirancev, da bi jo neusmiljeno ropali. (Da je to tako, dokazuje dejstvo, da je pripravljalni odbor, še preden je ustanovljena „Središnja zadruga“, že zaslužil 12½ milijona dinarjev. *Op. ured.*) — Največja nevarnost obstoji v tem, da bi nam tak izvozni monopol ubil valuto. Namesto, da bi nam letošnja letina pomagala in nas dvignila, bi nas uničila. Minister financ je zaradi tega za svobodno trgovino, ki je predpogoj za ozdravljenje valute. Minister pa pravi, da svobodna trgovina, kakor si jo zamišlja on, v resnici ni popolnoma svobodna, ker je omejujejo izvozna carina, slaba prometna sredstva in pa pomanjkanje tekočega denarja. V varstvo takozvanih pasivnih pokrajin treba izdati posebne odredbe, zlasti pa je treba v teh, bolj industrijskih krajih, dvigniti produkcijo. Namesto, da tovarne in drugi obrati stoji, naj država na vso moč podpira uvoz sirovin. Na ta način se uvoz omeji le na neobhodno potrebne stvari. Ako spravimo letos pri državnem proračunu v ravnotežje izdatke in dohodke, ako omejimo uvoz na najmanjši obseg, na drugi strani pa s pridom porabimo letošnje pridelke — ki jih je v izobilici nad domačo potrebo — za izvoz, ni nobenega dvoma, da se bo vrednost našega denarja temeljito popravila. Temu mora slediti izboljšanje vseh razmer, ozdravljenje nezadovoljstva ter povratek k normalnim gospodarskim razmeram. Dokazi, ki jih navaja minister Kosta Stojanović za svoj finančni načrt, so tako jaki, da jim v principu ni mogoče ugovarjati. V Demokratski zajednici je finančni minister žel veliko odobravanje. Ugovarjali so mu le poslanci takozvanih pasivnih krajev, zlasti slovenski. Naši poslanci zahtevajo jamstvo, da se bo v resnici vsaj prihodnjega pol leta delala smotrna valutarna politika, ki ne bo odvisna od pameti in razpoloženja posameznih in slučajnih ministrov. Ako bi se na ta način vrednost našega denarja tekom mesecev vsaj za polovico izboljšala, bi nedvomno padle cene vsem stvarim, tudi obleki, obutvi in drugim vsakdanjim potrebščinam. Razentega pa zahtevajo naši poslanci tudi še drugih odredb v varstvo onih, ki žita sploh ne pridelajo, ali pa ga ne pridelajo za lastno potrebo v zadostni meri. Kar se tiče Ninčičeve zadruge (banke), je Demokratski klub popolnoma soglasen v tem, da jo odklanja.

Beseda o kancelparagrafu.

Odsek narodnega predstavnštva za volilni zakon je sprejel v svojem 95. paragrafu tudi prav umestna določila v varstvo volilne svobode. Vsi so s temi določili zadovoljni, ker je vsem do tega, da so volitve res povsem svobodne, samo naši in hrvatski klerikalci so zagnali proti njim velikanski hrup, ker se pač čutijo najbolj prizadete in ker se dobro zavedajo, da sloni vsa njihova politična moč samo na brezvestni zlorabi vere in cerkve v njihove umazane strankarske namene.

Seveda je sedaj zopet „vera v nevarnosti“, četudi je prepoved zlorabljanja vere in cerkve v strankarsko politične namene v največjem interesu vere same, ki s političnimi vprašanji vendar ne bi smela imeti nič skupnega. Seveda, klerikalcem ni veliko do vere kot take, njim je samo do tega, da bi duhovščina obdržala v svojih rokah posvetno oblast in moč in zato se čutijo tako hudo prizadete s prepovedjo porabe cerkve v strankarske namene.

Kaj se hoče doseči z določbami § 95.? Da državni in drugi javni uradniki, kakor tudi duhovniki, ne bodo v svojih uradnih prostorih in okoli njih, agitirali za časa volitev za to ali ono stranko in na ta način zlorabljali teh prostorov, namenjenih vsem državljanom brez ozira na njihovo strankarsko prepričanje, v korist samo enega dela državljanov in v škodo drugega dela državljanov.

Kje je tukaj kaka krivica? S tem se vendar zavaruje popolna svoboda državljanov, da se opredelijo pri volitvah po svojem najboljšem svobodnem prepričanju, s tem se onemogoča onim, ki bi hoteli svoje javne funkcije zlorabljati v strankarske namene, njih nečedno delo in zato pomenijo ta določila v varstvo volilne svobode lep napredek, za katerega se imamo zahvaliti demokratični stranki, ki hoče, da so volitve res pravi izraz volje ljudstva, ki bo volilo res po svojem prepričanju, ker mu ne bo mogel žugati noben javen funkcionar s kakimi neprijetnimi posledicami za slučaj, ako bi glasovalo drugače, kakor to želi funkcionar.

Duhovnik je tudi na vsak način javni funkcionar. Njih plačuje država iz davkov vseh državljanov, brez ozira na njihovo strankarsko mišljenje. In kako pridejo državljanom davkoplačevalci neklerikalci do tega, da tak od njih plačani javni funkcionar duhovnik zlorablja prižnico in cerkev sploh za politično hujskanje proti njim? In duhovniki so do sedaj delali tako in bi delali vse dolejš, dokler § 95. volilnega zakona ne postane v resnici zakon, ker potem bo vsak duhovnik, bi si še upal zlorabiti vero in cerkev v strankarske namene, kaznovan z zaporom od dveh mesecev do dveh let in za dobo petih let izgubi aktivno in pasivno volilno pravico.

In tako bo z vsakim — tudi občinskim — javnim funkcionarjem in — čudno! — klerikalci se čisto nič ne škandalizirajo nad tem, da se civilnim uradnikom prepove zloraba njihovih uradov v strankarske agitacijske namene, zaganjajo pa tak hrup, ko se hoče napraviti enaka pravica za vse, ko se hoče tudi duhovnikom onemogočiti vsaka zloraba njihovih uradnih prostorov, namenjenih državljanom brez razlike strank, v namene ene same stranke — proti drugim strankam.

Samo v enem slučaju bi mogli klerikalci zahtevati popolno svobodo porabljanja prižnice v klerikalne strankarske namene: ako bi cerkev proglasili za čisto klerikalno strankarsko ustanovo, ki se tudi vzdržuje iz prispevkov pristašev te stranke. To je pa, seveda, popolnoma nemogoče, ker vera je katoliška, ne klerikalna in v cerkev hočejo prihajati tudi neklerikalni katoličani, da poslušajo besedo božjo, ne pa agitacijo za kako propalico Šusteršičevega kalibra, ki je s pomočjo prižnice skozi desetletja zmagoval pri volitvah in potem izdajal slovenski narod.

„Slovenec“ pravi, da se duhovščini ne sme zabraniti govor s prižnice o političnih vprašanjih z verskega stališča. Mi pa vprašamo: ali je bil to nauk katoliške vere, da se je s slovenskih prižnic skozi desetletja agitiralo za izdajalca Šusteršiča? Ali katoliška vera zahteva od nas, da moramo voliti čisto navadne izdajalce in izkoriščevalce ljudstva, katerih najizrazitejši predstavnik je bil sedanji politični mrtvec dr. Šusteršič, za katerega se je naša duhovščina desetletja pehala raz prižnic?

Klerikalci so s tem, da so Šusteršiča končno vrgli, sami priznali, da se je pri nas skozi desetletja zlorabljala prižnica in z njo tudi cerkev in vera v umazane strankarske namene, ker so sami

ožigosali svojega dolgoletnega voditelja za ničvredneža!

Zato se taka zloraba mora odpraviti. Ljudstva se pri volitvah ne sme v imenu vere goljufati in ga zapeljivati, da bi volilo največje ničvredneže, ker drugače stori smrtni greh, ker dokazano je jasno kot beli dan, da je duhovščina že bila v zmoti, ko je prižnico, vero in cerkev zlorabljala v strankarske namene in tako se lahko še vedno zmoti.

Takozvani kancelparagraf bo v narodnem predstavnštvu sprejet, ker je pravičen in hoče s svojimi določbami garantirati popolno svobodo. Klerikalci bodo ostali v svoji nerazumljivi borbi osamljeni v neznamni manjšini, ker nobeden od srbskih poslancev ne bo mogel razumeti njihovega stališča proti zavarovanju volilne svobode. Srbski duhovniki se tudi pečajo s politikom, ker jim tega kot svobodnim državljanom nihče niti zabraniti ne more. Ampak srbska duhovščina je zastopana v vseh strankah, v cerkvi pa ne pozna politike, ona porablja cerkev za oznanjevanje besede božje in nikdar se še ni zgodilo, da bi srbski duhovnik v cerkvi agitiral za to ali za ono stranko in zato srbski duhovniki nič ne protestirajo proti kancelparagrafu in tudi razumni katoliški duhovniki, ki hočejo, da ostane cerkev mesto, kjer naj se oznanja samo beseda božja — tudi ti katoliški duhovniki so za kancelparagraf, proti njemu so pa samo oni klerikalni petelini, ki jim je vera postranska stvar, glavno jim je pa duhovniška posvetna vlada, ki ji pravimo klerikalizem. Proti temu je naperjen kancelparagraf, ki bo v bodoče onemogočal, da bi se prižnica, vera in cerkev zlorabljala za agitacijo za kakega novega Šusteršiča, in naj se ta pojavi v osebi dr. Brejca ali kogarsibodi, ker Šusteršiči niso izumrli, v klerikalnih vrstah jih je še vedno zelo veliko in jih nikdar ne bo zmanjkalo v klerikalni stranki, ki je pravo pribežališče za take ljudi, ki se morejo vzdržati na površju samo s pomočjo duhovščine, ki zlorablja v njihovo korist prižnico, spovednico in cerkev sploh.

Dopisi.

Slovensko bralno društvo v Trziču. V septembru lanskega leta je preteklo trideset let, odkar se je ustanovilo naše društvo. Ker so bile tedaj razmere še precej neurejene je sklenil odbor, da proslavi društvo svojo obletnico na svečan način. Kaj je bil Trzič do 1890. leta je znano vsemu starejšemu Slovenstvu. „Nemška trdnjava na Gorejskem“ je bil še najnedolžnejši naslov in res so si Nemci lastili v tem lepem in pomembnem trgu vse pravice. In upravičeno. V rokah so imeli ves kapital s katerim so vplivali in pritiskali na manjše posestnike in delavstvo pri volitvah in svobodno, po svoji volji so gospodarili v občini. Vse se je predrugačilo, ko se je zbrala peščica narodno-zavednih mož in si ustanovila naše društvo, prvo prosvetno društvo Slovenec, naziv, ki je dolgo časa veljal kot psovka, je postal časten naziv in ljudje so se trumoma jeli obračati od gospodstva željne nemške klike. Nič ni pomagalo, da je poskušala ta nemška gospoda ločiti Trzič od naravnega središča Ljubljane z močnim zidom in obrniti pozornost prebivalstva na Celovec, slovensko bralno društvo je zmagovalo. Ljubljana je ostala središče. Trideset let tihega in vstrajnega narodnega dela. Rastla so na dobro pognojenih tleh druga narodna društva in vsa dobro in lepo uspevala. Ustanavljala so se redom: Sokol, Podružnica sv. Cirila in Metoda, podružnica slov. planinskega društva, Trziška posojilnica, Lastni dom, ali tudi vsa ostala društva imajo svoje korenine v našem Slovenskem bralnem društvu. Vse delo na kulturnem in gospodarskem polju v zadnjih 30 letih temelji v našem društvu. In zato smo sklenili, da proslavimo tridesetletnico tega narodnega veterana na dostojen način dne 10. in 11. julija t.l. Vabimo Vas k proslavi, da se je čim najštevilnejše udeležite, ter Vas prosimo, da nam prijavite svojo udeležbo in število članov vsaj do 4. julija t.l. Odbor se bo pobrigal, da po mogočnosti izposluje za slavnost znizano vožnjo po železnicah, zvečer 11. julija pa zvezo iz Trziča po poslednjem turistovskem vlakcu.

Kancelparagraf! „Slovenec“ se kancelparagrafa ne boji. Kdor to ne verjame, naj čita vsak dan „Slovenca“ ali „Večerni list“. Tam vedno nasijo glave po „kone“. Pa vendar! Kar cele

uvoznike pišejo in zatrjujejo, češ, v cerkvi ni politike, samo božja beseda itd. Kako se je že nkeč izrazil žid v vojni? „Puška ne boj se, jaz imam sam strah!“ Prijatelj „Slovenec“, le tako naprej! Zvijaj se, ker imaš hude bolečine v črevesju. Sicer si je pa le sam ljudi mogel tale kancelparagraf zmisli. Kako pa naj bi to izgledalo, ako bi začel kak župnik ali kaplan na prižnici besniti in zmerjati nasprotne politične stranke in bi se naenkrat iz srede pobožnih ovčic oglasil kdo in mu zabrusil: „Ti si lump! To je laž!“ Seveda v očeh „Slovenca“ ali „Večernega lista“ bi to bilo motenje vere. Za nas pa bi to pomenilo vendar nekaj, kajti, v trenutku, ko začne na prižnici politika, ni to več božji hram, ni to več bogoslužje, temveč pravi pravcati politični shod. Torej vun s kancelparagrafom!!!

S—k.

Gospodarstvo.

g. Ureditve naše izvozne kupčije. Vprašanje kako urediti našo zunanjo trgovino, se zelo živahno razpravlja v Beogradu. Načrtu dr. Ninčiča, ki se izraža v Središnji zadrugi, nasprotuje odločno finančni minister Stojanović. On je za kolikor moč svobodno trgovino. Trgovski listi hrvatski gosp. Stojanovića zelo hvalijo. V celi stvari se ne moremo otresti utiska, da se močne skupine interesentov, bank in veletrgovcev prizadevajo za uveljavljenje svojega vpliva. Za konsumente je malo razgleda, pa tudi za našo trgovino.

g. Čebelarstvo v Srbiji. V ponedeljek je bila v Beogradu seja odbora čebelarkega društva, na kateri se je razpravljalo, na kak način naj se uporabi vsoto 250.000 dinarjev, ki jo je ministarstvo prehrane nakazalo društvu v svrhu obnove in napredka racionalnega čebelarstva v Srbiji, da čimprej prične s proizvodnjem naravnega medu.

g. Bombaž. Iz Londona javljajo: Vlada je prodala velike množine avstralskega bombaža iz državnih skladišč v Bradfordu. Cena je bila za 5 % nižja kakor pri zadnji prodaji. Izračunali so, da je padla cena bombažu za 250 frankov pri 50 kg.

g. Radi dobre letine. Kakor se poroča iz vseh krajev, bo letošnja žetev in trgategv izredno dobra, take ni bilo že 20 let. Interesirani krogi so se obrnili do prometnega ministarstva, naj se o pravem času ukrene vse, da se bo presežek žetve mogel po ugodnih cenah spraviti na tuji trg. Minister je tej želji ustregel in naročil vsem železniškim ravnateljstvom, naj ukrenejo vse, da bo na razpolago zadosti transportnih sredstev. Na beograjski borzi se dinar trajno dviga in bo z ozirom na dobro žetev gotovo zavzel mesto, ki mu ob vsem tem gre. Finančni krogi smatrajo, da se bo dinar v kratkem povsem zenačil s frankom, kakor se je pred nekaterimi dnevi izenačil z liro. Spričo vsega tega je na beograjski borzi velika vznemirjenost. Včeraj franki niso niti notirali, deviza pa je znatno padla.

Politični pregled.

Po dolgem času slišimo zopet staro klerikalno geslo:

vera je v nevarnosti,

ki smo ga vedno slišali, kadar je šla slovenska duhovščina v starih časih v boj za propalico Šusteršiča! In zakaj je vera v nevarnosti? Zato, ker vsebuje nov volilni zakon določilo, da je prepovedano v cerkvi agitirati za to ali ono stranko, z drugimi besedami, ta volilni zakon onemogoča duhovščini, da bi še sedaj vsiljevala ljudstvu v imenu vere navadne narodne izdajalce za poslance. Pa parlamentarni odbor za volilni zakon je ta določila sprejel in ona bodo sprejeta gotovo tudi v narodnem predstavnštvu, ker volitve morajo biti svobodne, na ljudstvo ne smejo vplivati v nobeni smeri javne ustanove, kakor so razni uradi in tudi cerkve.

Koalicijska vlada v Beogradu se mora boriti z vedno večjimi težavami, od katerih je največje

vprašanje pokrajinskih vlad,

ki bi se morale preosnovati na enaki podlagi, kakor se je preosnovala osrednja beograjska vlada, v kateri so zastopane vse večje politične stranke. Našim klerikalcem pa nikakor ne gre v glavo, da je tudi na Slovenskem potrebna nekaka kontrola, ki bi preprečevala, da bi dr. Brejc s svojim Remcem vodil Šusteršičevo politiko in na Šuster-

šičev način paševal v deželi. Klerikalci mislijo, da je Slovenija njihova nepreklicna last in se branijo z vsemi štirimi vsake spremembe v deželni vladi. Pa bodo morali odnehati prej ali slej, ker klerikalnega paševanja v deželi mora biti konec.

Velike težave dela koalicijski vladi v Beogradu tudi

spor med finančnim in trgovskim ministrom,

ker finančni minister, demokrat Kosta Stojanović, zagovarja koristi kmeta in države, minister za trgovino, Korošec zaveznik, dr. Ninčić, pa koristi spekulantov. Protić-Koroščeva vlada je tik pred svojim odstopom ustanovila „Središnje združenje“ za izvoz živil, na veliko škodo kmetu in trgovinski minister Ninčić je še sedaj, ko ta združenje še niti ne posluje, njenemu pripravljalnemu odboru, v katerem sedijo sami njegovi pristaši, dal dovoljenja za izvoz tolike množine živil, da „zaslužijo“ člani upravnega odbora samo s tem prvim izvozom nekaj čez 12 milijonov dinarjev, to je okoli 50 milijonov kron! Ako je to pravo gospodarstvo, potem res ne vemo kje je korupcija in finančni minister, demokrat Kosta Stojanović, je nastopil z vso odločnostjo proti takemu izkoriščanju kmetov in bogatenju posameznikov in nastal je oster spor med njim in ministrom trgovine. Finančnega ministra podpirajo vsi demokratični ministri, trgovinskega ministra pa radikalci in, seveda, naši klerikalci, ki so vedno tam, kjer se dela protiljudska politika. Ne more se še reči, kdo bo zmagal, ali finančni minister Kosta Stojanović pravi, da rajše odstopi, kakor da bi sodeloval pri takih razmerah. V tem slučaju bi pa, seveda, odstopili tudi drugi ministri, člani demokratične stranke, bil bi konec koalicijske vlade in nastala bi nebesa za radikalne in klerikalne spekulante, pekel pa za kmeta. Ali bodo radikalci in klerikalci tirali stvar tako daleč? Izvoz naših živil se ne sme izročiti nekaterim privilegirancem, popolnoma prost pa ta izvoz tudi ne more biti, ker v tem slučaju bi lahko sami ostali brez živil. Poskrbeti se mora najprej, da je lastno prebivalstvo preskrbljeno z živilom do prihodnje žetve, ostalo naj se pa proda v inozemstvo pod kontrolo države na ta način, da izvažajo v prvi vrsti proizvajalci, t. j. poljedelci. To bi bila edina pametna izvozna politika, ker korist od izvoza naj ima v prvi vrsti oni, ki je živila pridelal, skrbeti se pa mora, da so naši pasivni kraji preskrbljeni v zadostni meri s potrebnimi živilom.

Naši ubogi italijanski sosedje, ki bi radi v svoji lakomnosti pohrustali ves svet, imajo nove skrbi, ker so doživeli

občuten poraz v Albaniji,

kjer so se morali umakniti pred Albanci v samo Valono in je vprašanje, ako se bodo tudi tam mogli vzdržati, ker njihova armada ni več sposobna za boj in se umakne, kakor hitro pride v ogenj. To bi bil za nas lahko dober nauk, da bi se ne dali več dolgo vleči od italijanske diplomacije, temveč bi spregovorili z njo odločno besedo, ker samo ta imponira Italijanom.

Turčija pa menda spi, ker je čisto

pozabila podpisati mirovno pogodbo,

ki ji je bila predložena od veselil, ki so jo morale opozoriti na to. Seveda, ta mirovna pogodba je taka, da bi se komu drugemu glavo zmešala, kaj še le je ne bi zmešala Turkom! Pa upati je, da se Turki vendar toliko zdramijo, da podpišejo mirovno pogodbo, čemur se takointako ne morejo izogniti.

Krize so v vladah vsepovsod in tako tudi v Avstriji, kjer so

socijalisti izstopili iz vlade,

ker iz različnih vzrokov ne morejo več ostati v koalicijski s krščanskimi socijalisti. Neposredni povod odstopa državnega kanclerja dr. Reanerja in drugih socijalističnih članov vlade je bil napad nekega klerikalnega poslanca v parlamentu na državnega tajnika za vojne zadeve zaradi vojaških svetov v armadi, ki jih hočejo socijalisti vpeljati, druge stranke se pa temu protivijo. Težko je prerokovati, kako se sedaj politične razmere v Avstriji razvijajo, ampak eno je gotovo: ako se ne obnovi koalicija med socijalisti in katerosibodi drugo meščansko stranko, pride do hudih notranjih bojev, ker socijalisti so bili dosedaj še dosti mirni samo zato, ker so bili pač na vladi, kakor hitro bi pa stopili v opozicijo, bo ta opozicija gotovo prav ostra. Še težjim časom kot so sedanj, gre Avstriji nasproti.

Krize imajo tudi na Madžarskem in v Italiji, kjer pride na površje najbrže

znani Nemcem prijazni politik Giolitti,

ki je tudi zato, da Italija v jadranskem vprašanju nič ne odneha, temveč uveljavi londonski dogovor. Nam se niti Giolittija ni treba bati, ker Italija je od znotraj tako razdrapanana, da nikomur ne more biti nevarna. Zelo neprijazno bodo sprejeli eventualno Giolittijevo vlado posebno v Parizu in Londonu, ker Giolitti je znan prijatelj Nemcev in je skušal na vse mogoče načine preprečiti vstop Italije v svetovno vojno. Za nas je dobro, ako pride med Italijo in drugimi zavezniki do nesoglasij, ali celo do kake napetosti, ker potem zavezniki — Francija in Anglija — ne bodo imeli nobenega vzroka več podpirati Italijo proti nam.

Težka in zelo resna je pa

kriza v Nemčiji,

kjer so takozvani večinski socijalisti, ki so bili do sedaj skupno s klerikalci na vladi, doživeli pri volitvah hud poraz in nimajo več skupno s klerikalci večine v državnem zboru. Takozvani neodvisni socijalisti se pa ne marajo združevati z nobeno meščansko vlado, češ, da se na ta način ne da ničesar doseči za socijalizacijo.

Novosti.

n. Prihod regenta Aleksandra v Slovenijo. Deželna vlada za Slovenijo je povodom predstoječega poseta prestolonaslednika Aleksandra v Sloveniji že izdelala program za sprejem. Sestavil se je tudi poseben pripravljalni odbor. Po dosedanjih sklepih prispe regent v Zagreb v sredo dne 23. t. m., v Ljubljano pa v nedeljo dne 27. junija.

n. Za próslovo rojstnega dne našega prvega narodnega vladarja, kralja Petra, dne 12. julija, se vrše po Srbiji in na Hrvatskem že sedaj velike priprave.

n. Koroška deca v Ljubljani. V petek dopoldne je prispelo iz plebiscitnega pasu na Koroškem pod vodstvom ravnatelja dr. Mišiča okoli 520 koroških učencev in učenk, med njimi mnogo zelo majhnih otročičev, da si ogledajo prestolico Slovenije. Po vseh postajah je šolska mladina pozdravljala svoje koroške bratce in sestrice, v Ljubljani sami jih je pričakovalo na kolodvoru do 7000 otrok. Sprejem je bil nad vse pristršen in ostane koroški mladini gotovo v veselem spominu.

n. Sprejemanje bolnih otrok v otroško bolnišnico na Zrinskega cesti se vrši od 15. junija t. l. dalje vsaki dan od 10. do 11. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne v ambulanci otroške bolnice. Izven določenih ur se sprejema samo izjemoma v najnujnejših slučajih potom sprejemnega urada splošne bolnice na Zaloški cesti v Ljubljani.

n. Na državni realni gimnaziji v Novem mestu bo vpisovanje učencev in učenk v prvi razred dne 29. junija od 10. do 12. ure, sprejemni izpiti pa dne 30. junija ob 9. dopoldne.

n. Državna realka v Ljubljani. Vpisovanje učencev za prvi razred se vrši v nedeljo dne 27. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne. Učenci naj pridejo v spremstvu starišev ali njih namestnikov in naj prineso s seboj krstni list, obiskovalno izpričevalo in potrdilo o cepljenju koz. Vnanji učenci se lahko že preje zglase pismeno. Vsprejemni izpiti se prično ob 8. uri dopoldne dne 30. junija.

n. Papež zbolel. Po poročilih francoskih listov je papež precej nevarno obolel. Trga ga hud revmatizem in bo moral najbrže v kako zdravilišče.

n. Energičen boj proti razbojniškim tolpom, ki so se pojavile na več krajih Srbije, zlasti na Kosovem polju, kjer je osebna varnost močno ogrožena, so pričele oblasti v Srbiji. V vse ogrožene kraje so bili odposlani močni oddelki orožnikov in tudi vojaštva. Uspeh se je pokazal že takoj prvi dan. Orožniki so na zasledovanju postrelili samo v okraju Netohija osem razbojnikov. Ponekod je prišlo do pravcati bitk med orožniki in razbojniki, tekom katerih je bilo na obeh straneh več žrtev.

n. Predsedniške volitve v Ameriki. Po poročilih francoskih listov namerava za predsednika Združenih držav pri predstoječih volitvah kandidirati tudi general Pershing, bivši vrhovni poveljnik ameriških čet na francoskem bojišču, ki je v to svrhu že izstopil iz armade in se posvetil popolnoma političnemu življenju.

n. Spominske plošče Poincareju, Fochu in Clemenceauju so dne 3. t. m. vzdali v ministrski dvorani v Parizu. Vrh tega so dobile vse

občine ukaz, da morajo v večer spomin na te odlične voditelje francoskega naroda v svetovni vojni tudi one vzdati vsem trem spominske plošče. V Vandeji so Clemenceauju postavili krasen spomenik.

n. Vsled zadnjih nalivov je Ljubljana močno preplavila barje. Barjani imajo velikansko škodo. Vsi pridelki so uničeni.

n. 42 razpuščenih nemških društev. V Mariboru se je razdružilo dosedaj že 42 nemških društev. Steber za stabrom se podira, vstajajo pa nove, solidnejše slovenske stavbe.

n. Italijani proti našim odvetnikom. Tržaška odvetniška zbornica je črtala iz imenika več jugoslovanskih odvetnikov, med njimi dr. Rybača, dr. Čoka in dr. Laginjo.

n. Jednati vojvoda. Vojvoda Roquelaire je bil po Franciji radi svojih jednatih odgovorov še bolj poznan, kakor vsled uslug, ki jih je napravil svojemu vladarju, kralju Ludoviku XIV. Nekega dne se je peljal vojvoda z vozom skozi neko malo mesto. Župan, ki ni poznal vojvode, je bil ravno na jutranjem izprehodu in je zaklical tujcu: „He, he!“ Vojvoda je ustavil voz in radovedni župan je vprašal: „Odkod prihajate?“ — „Pariz!“ je odgovoril jednato-vojvoda. — „Kaj je novega v Parizu?“ — „Sveže artičoke“, je bil odgovor. — „Jaz sem mislil, kaj so rekli ljudje, ko ste odpotovali?“, — „Z bogom!“ je odgovoril vojvoda. — „Hudiča!“ je zakričal župan ves razjarjen. „Kdo ste Vi, kako se pišete in kako Vas imenujejo?“ — „Osli me kličejo s he! he!, vljudni ljudje pa me imenujejo vojvodo Roquelaire. Naprej, kočijaž!“

n. Ubijalec aretiran v porotni dvorani. V petek popoldne se je dogodila v Ljubljani zanimiva aretacija. Med številnimi poslušalci se je nahajal v porotni dvorani tudi 18letni Blaž Jugovec, ki je z veliko pazljivostjo sledil razpravi. Na zatožni klopi je sedel ravno znani ropar Jože Gorjanc iz Setnika pri Polhovem gradu. Kar stopi k Jugovcu detektiv, ga povabi ven in potem aretira, ne da bi kdo to opazil. Šele pozneje se je izvedelo, da je v porotni dvorani aretirani mladenič obtožen uboja. V nedeljo ponoči je namreč v Škofji Loki v prepiru zaklal svojega nasprotnika Josipa Ravnikarja in potem pobegnil. Najbrže je prispel v Ljubljano poslušat poroto za to, da bi se od svojega tovariša Gorjanca še kaj več naučil.

n. Smrtna nesreča. Iz Mojstrane se poroča, da se je tamkaj 18letni mladenič Janez Noč, navdušen Sokol, ko se je spustil po vzpenjači, ki jo je dal napraviti tamkajšnji lesni trgovec D. nad vasjo Dovje za spravljanje lesa v dolino, pri tem smrtno ponesrečil. Vsedel se je namreč v naloženi žični voziček, hoteč se z njim hitro prepeljati v nižino, toda voziček je vsled slabe naprave vzpenjače zdrknil navzdol in vrgel mladeniča s tako silo ob tla, da je, ves razbit, v kratkem izdihnil.

n. Smrtna kosa. Umrla je v Ljubljani gospa Ružena Kristanova, soproga g. Antona Kristana, ministra na razpoloženju.

n. Vlak skočil s tira. Na progi Terezovac-Suhopolje je pred par dnevi zagrebški osebni vlak skočil s tira. K sreči se vsled duševne prisotnosti vlakovodje ni zgodila večja nesreča in je škoda le majhna.

n. Na 18 let težke ječe je bil v petek pred ljubljansko poroto obsojen 26letni brezposelni mizarški pomočnik Josip Gorjanc iz Setnika pri Polhovem gradu, ki je dne 15. januarja t. l. izvršil na domu Janeza Trobca v Setniku velik roparski vrom in z orožjem v roki izsilil od Jere Trobec 14.000 K. Zanimivo dejstvo pri razpravi je bilo, da so zaradi osumljenja krive prisega v korist obtoženca prišle tri njegove priče v preiskavo. Ko je predsednik prečital obsodbo, je vprašal obsojenca: „Ali ste zadovoljni z obsodbo?“ „Ne!“ je bil kratek odgovor Gorjanca. Obsojenca so nato uklenjenega odpeljali v zapore. Ko je odhajal, se je obrnil proti občinstvu in smehljaje se vzkliknil: „Za 18 let sem sedaj preskrbljen!“ S tem zanimivim procesom je bilo sedanje nad tri tedne trajajoče porotne zasedanje zaključeno.

Po svetu.

p. Strašna eksplozicija. V Temešvaru je te dni v nekem rovu tamošnjega rudnika ravno v trenutku, ko so ga hoteli delavci zapustiti, eksplodiral dinamit. Posledice so bile naravnost strahovite. Okoli 180 delavcev je bilo ubitih, mnogo težko ali lahko ranjenih. Znatno število

delavcev pa je še vedno zasutih. Kako je nastala nesreča, še ni dognano, vendar pa se domneva, da je vmes zločinski roka. Oblasti so uvedle najstrožjo preiskavo.

p. Tatovi na straži. V dunajskem arzenalu so aretirali stražo in poveljnika, ker sta obdolžena tatvine dragocenih stvari v skupni vrednosti nad milijon kron.

p. Španska bolezen se je zopet pojavila na Dunaju in se močno razširja, akoprav ne tako strašno, kakor lansko zimo. Bolezen je združena večinoma z jako težkimi komplikacijami, zlasti z pljučnico in je zato jako opasna.

p. Vesti o nevarnem stanju predsednika Wilsona so, kakor javljajo ameriški listi, popolnoma izmišljene. Wilsonov zdravstveno stanje je jako povoljno.

p. Cesarica Evgenija, vdova po zadnjem francoskem cesarju Napoleonu III., ki se mudi sedaj na Španskem, je bila nedavno tega operirana na očesu. Operacija se je kljub veliki starosti cesarice, ki ima že 94 let, posrečila.

p. Velik pretep pri rokoborbi. V Ronacherjevem gledališču na Dunaju se vrše sedaj rokoborbe med znamenitimi svetovnimi rokoborbi. V četrtak sta se borila Nemec Tressler in Italijan Bianchi. Ker sta oba enako močna, ni prišlo do odločitve. Kar izjavi navzočni zastopnik policije, da je polietjska ura že prekoračena in da se mora rokoborba prekiniti: Navzoče občinstvo je ta poziv silno raztogotilo in je pričelo metati v dvorano vrčke piva, prazne steklenice in stole z galerije. Šele energičen nastop redarjev je napravil konec divjim izgredom.

Razno.

r. Samonaradi padanja tujih valut. Radi poloma tujih vrednostnih papirjev na beograjski borzi se je v Beogradu neki bankir obesil, tri menjalnice denarja pa so zaprle svoje prostore.

r. Prebivalstvo Budimpešte. Po najnovjših poročilih šteje Budimpešta sedaj 1.000.000 prebivalcev.

r. Zalostne posledice klerikalne vzgoje. Češki listi so priobčili te dni sledečo sliko zalostnih posledic klerikalne vzgoje: Južno od vasi Mihalovce na Slovaškem je nastal dne 20. t. m. v občini Zipov strašen požar. Iz vseh sosednjih in daljnih krajev so prihitali gasilci s svojimi večinoma jako priprostimi gasilnimi orodji, obstoječimi večinoma iz vrtnarskih brizgalnic, nesrečni vasi na pomoč. Dobri Zipovanci pa so bili med tem že jako marljivo pri gasilnem delu. Njih delo je obstajalo namreč iz nekakega plesanja okoli gorečih hiš. Imeli so v rokah svete podobe in klicali Boga na pomoč. In ljubi Bog je reš pomagal — toda ognju, tako da je bila v kratkem času vpepeljena vsa vas. Kljub energičnim zahtevam došlih gasilcev ni nobenemu Zipovancu prišlo niti na misel, da bi pomagal gasilcem. Tudi ljubi sosedje so se držali v precejšnji tazdalji, sedeli na polju in mirno opazovali, kako se je podirala hiša za hišo. To je bilo končno požarnim brambam preneumno. Pospravili so svoje orodje in se vrnili domov, ne da bi spustili le en curek vode proti ognju, 130 koč je pogorelo, seveda zraven tudi živina. Od ljubih zipovanskih vaščanov hvalaboga ni izgubil nikče življenja.

r. Operacije na divjih živalih se izvrše večinoma na ta način, da se zverine naženejo v

zelo ozke kletke, tako da se sploh ne morejo gibati, nakar se jim vbrizga morfij v hrbet in se jih tako omami. Omamljenje traja približno štiri ure. Seveda je količina strupa trikrat večja, kakor je potrebna za človeka. Na lake obveze po operaciji pri starejših živalih seveda ni misliti, ker jih takoj raztrgajo. Postopanje s sloni, nosorogi in povodnjimi konji je seveda težje, kakor z velikimi mačkami. Omamljevalna sredstva pri teh velikanih namreč čisto nič ne pomagajo. Take zverine je treba s posebnimi aparati kratkoma dvigniti, tako da se ne morejo poslužiti svoje silne moči. V takem stanju pa se jih čisto lahko operira, ne da bi jih bilo morebiti treba zvezati še na nogah.

r. Predor skozi Montblanc. Že leta 1907. je bil izvršen načrt za predor skozi to najvišjo goro Evrope, visoko 5100 metrov. Pogajanja so se nadaljevala do leta 1914. Sedaj je prišel stari načrt zopet na dan in se dela na njem z veliko žilavostjo. Promet med Francijo in Italijo je v glavnem navezan edino na železnico, ki vodi skozi goro Montcenis. Te proge pa kljub vsem popravilom ni mogoče urediti tako, da bi zamogla odgovarjati vsem modernim zahtevam. Z novim predorom skozi Montblanc bi bila pot iz Pariza v Milan skrajšana za približno 100 km. Železnica bi šla približno v višino 1450 m. Stroški za izgradnjo nove proge so proračunjeni na 120 milijonov frankov.

r. Mraz na Švedskem. Po vsem Švedskem je pritisnil trenotno za sedanji letni čas izredno občuten mrzli val. Zjutraj znaša n. pr. temperatura sedem do osem stopinj, ob norveški meji celo samo eno stopinjo. Vzrok tega pojava je iskati v tem, da leži nad južno Švedsko in v obmorskih pokrajinah neprestano globok zračni pritisk.

r. Ali imajo vrane svoj jezik? Trditev nekoga angleškega učenjaka, da imajo gotove opice svoj lastni, najmanj iz približno 200 raznih glasov obstoječi jezik, še ni popolnoma natančno dokazana. Sedaj pa poroča neki mlad francoski naravoslovec, ki opazuje zlasti življenje ptic, da imajo tudi vrane svoj lastni jezik. Vrane imajo nič manj kakor 27 različnih glasov, izmed katerih ima vsak posamezen nedvomno svoj pomen.

r. Duševno delo. V neki hamburški višji realki je nastavljenih 37 akademično naobraženih učiteljev; le 7 izmed njimi je boljše plačanih, kakor hišni kurjač.

r. Narobe svet. Pomanjkanje papirja, ki dela velike skrbi tudi ameriškemu časopisom, opisuje pa naravnost prijemljiv način svojim čitateljem v mestu Buffalo izhajajoči časopis „Lakavana Journal“. Časopis izbija na rjavem papirju, kakršen se rabi za ovitke in na prvi strani se nahajajo z velikanskimi črkami natisnjene sledeče besede: „Ta papir nas stane funt 14 1/2 centov, to se pravi, 4 1/2 funta več, kakor bi stalo meso, katero smo poprej zavijali vanj.“

r. Zakoni na Japonskem. Japonski zakon predpisuje, da moški ne smejo stopati v zakon pred 17, a ženske ne pred 15 leti starosti. Po statistiki se poroči na Japonskem vsako leto do 200 mladenc s 15 leti, 7000 s 16, 40.000 z 20, 47.000 z 21, in 45.000 z 22 leti starosti. Po 23 letu se malo-katera Japonka še poroči.

r. V blaznosti. V Holešovicah pri Pragi se je dogodil te dni jako vzemirljiv dogodek. 28-letni češki legijonar Hudek, ki je služil v francoski alžirski legiji in je bil že pred leti interniran v blaznici, bi moral biti na ovadbo svoje

žene, kateri je grozil z ubojem, aretiran. Več policajev je prišlo pred njegovo stanovanje, toda Hudek se je zabarikadiril in polil vso hišno opravo s petrolejem, tako da je bila nevarnost, da bo stanovanje zažgal. Vrhu tega se je oborožil še s samokresom in nožem in izjavil, da se ne yda, tudi če pride 40 redarjev. Te so tuditakoj poklicali, toda Hudek je nato odgovoril, da se tudi njim ne bo pokoril. Držal je v rokah nož in sekuro in grozil tudi z ročnimi granatami. Ves prizor je trajal do šeste ure zvečer. Hudek se je med tem nekoliko pomiril in zaželel cigareto. Na njegovo željo mu jo je neki vojak takoj ponudil skozi odprtino, katero je napravil blaznež popoldne v vratih. Hudek se je nagnil, da bi jo sprejel. V tem trenutku pa ga je vojak zgrabil za roko in ga potegnil skozi razbita vrata ven iz sobe. Istočasno ga je zgrabil neki redar še za drugo roko in za lase, ostali redarji pa so razbili vrata in vdrli v stanovanje. Na ta način so se polastili blazneža, ga vrgli na tla, ga zvezali na rokah in nogah in odpeljali v blaznico. Dogodek je vzbudil v hiši in okolici veliko razburjenje.

r. Koliko nemških topov je dosedaj uničenih? Zavezniška kontrolna komisija je dosedaj uničila 8500 nemških topov vseh kalibrov. Uničevanje pa se bo še nadaljevalo, ker mora Nemčija izročiti nič manje kakor 22.000 svojih topov.

r. Portugalski ministrski predsednik Babtista je nenadoma umrl.

r. General — morilec. Pred dunajskim sodiščem se zagovarja zaradi zločina večkratnega umora bivši avstrijski general Lütgendorf. Obtožen je, da je aprila meseca leta 1915. dal kot komandant 7. divizije pred Šabcem z bajoneti umoriti tri vojake, ki so v vinjenem stanju ob Savi streljali v zrak. General zogovorov teh treh vojakov ni hotel poslušati in jih je pustil kar na mestu prebosti z bajoneti.

Za smeh in kratek čas.

Poklon. „Gospod, čudim se Vaši predrznosti. Čemu opazujete vedno mojo soprogo?“ — „Oprostite, čim dalje jo opazujem to danes, tem bolj sem vesel, da ni moja žera.“

Z letovišča. „Jadransko morje je baje mnogo bolj slano kakor pa Severno morje!“ — „No, na cenah se to čisto nič ne pozna!“

V restavraciji. Natakari, ki je prišel prigržgana jetra: „Želite pivo?“ — „Ne, kdor ima slaba jetra, ne sme piti piva!“

Iz poselske knjižice. „Ko je Marička k nam vstopila v službo, ni znala nič, pri nas pa si je je vse mogoče pridobila.“

MASTIN

Živino redilni prašek, primešaj k rmi. Prehavi vsako krmo do zadnjega, da se je nič ne izgubi. Dobil najvišje kolajne na razstavih v Londonu v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina.

lekarna Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketov) Mastina za 30-50 K poštini pristo na dom.

GARJE,

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 losček za eno osebo po pošti K 12-50 poštne prosto.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavnica
in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljne vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči račun in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Escontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vas tu- in inozemski mesta.

Prevzema: Borzna nročila in jih izvršuje najkulantneje.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovaške kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.